

PHA 404 PREHİSTORİK AMERİKA VE PASİFİK ARKEOLOJİSİ

KONU 13: PREHİSTORİK PASİFİK ARKEOLOJİSİ

PASİFİK BÖLGESİ KRONOLOJİSİ

Pasifik Okyanusunda insan varlığı oldukça ilginç bir biçimde seyretmiştir. Ne eski dünyaya ne de yenedünyanın Amerika'sına benzer. Bilinen odur ki insanoğlu bu bölgeye kıta Amerika'dan önce yerleşmiştir. Elimizde var olan az bilgiye dayanarak Pasifik bölgesine ilk insan göçü G.Ö. yaklaşık 60-55 bin yıl öncesinde olmuştur.

Pasifikteki bilinen en eski tarımsal faaliyetler M.Ö. 7.000'den sonra İndonezya, Filipinler, Kuk ve Yeni Gine'de ortaya çıkmıştır. Tarımsal faaliyetler adı altında toplayabileceğimiz bu çalışmalar, bahçecilik olarak özetlenebilir. Çünkü kuru tarımdan öte, sebze yetiştiriciliği ön planda tutulmuştur. Bu olgu belki de bölgenin coğrafi ve iklimsel koşullarından kaynaklanmaktadır. Dönemin iklim ve jeomorfolojik koşullarına göre bu işlemler, bataklıkların kurutulması şeklinde gerçekleştirilmişlerdir.

Mikrolitik teknolojisi Avustralya'da M.Ö. 3.000'de başlamıştır. Oysa mikrolitlerin yoğun olarak kullanımı Yakınoğu'da G.Ö. yaklaşık 20.000 ve Avrupa'da M.Ö. yaklaşık 10.000'de başlamıştır. Bilineceği üzere bu dönemlere Yakınoğu'da Epi-paleolitik; Avrupa'da ise Mezolitik isimleri verilmiştir.

M.Ö. 3.000 aynı zamanda Pasifik bölgesindeki “Lapita Kültür Kompleksi”nin de başlangıç tarihidir.

M.Ö. 1.600 ile M.Ö. 100 tarihleri arasında Yukarıda adı geçen Lapita insanları tarafından Melanesia ve batı Polynesia adalarında yerleşimler gerçekleşmiştir. Bunu takiben M.S. 150 ile M.S. 800 tarihleri arasında doğu Polynesia adaları istila edilmiştir.

Yakın geçmişimizde dahi, söz konusu bu bölgenin insanları yani bugün için bilinen adlarıyla aborigine’ler, prehistorik dönem yaşam biçimlerini sürdürmekteydiler. Bu bölge hakkında bilinenler henüz çok azdır. Yapılacak olan araştırmalar eminiz ki çok daha önemli tarihsel veriler sunacaktır.

Japonya’nın pleistosen dönem buluntu yerleri ve buluntuları, yeterince açıklanabilmiş değildir. Japonya arkeolojisinin en eski örneklerini orta paleolitik döneme kadar götürmek mümkündür. Bununla birlikte, Japonya’daki toplum yapısı çok geç ortaya çıkmıştır. Çünkü kısmen de olsa Çin’deki gelişmelere bağımlıydı. Ama adada yaşanan toplumsal değişimlerin tarihi, tabakalaşmış ve belirli konularda uzmanlaşmış toplumların doğuşunda, besin üretimindeki değişikliklerin ne kadar gerekli ön koşullar olduğunu açıkça göstermektedir.

Vietnam’ın kompleks kültür grubu olan Hoabinhian endüstrisine ait tabakalar M.Ö. 12.000 ile 3.000/2.000 tarihleri arasında C 14 yaşları vermiştir. Kültürel öğeler arasında; yontuk çakıllar, mikrolitler, denizel boncuklar, kemik aletler ve seramik buluntular yer alır. Ekonomisi “broad spectrum” avcılık-toplayıcılık yanında yabani ve yarı evcil pirinç yetiştiriciliği şeklinde özetlenebilir.